

YOM HA'ATZMAUT

CAPTURING THE ESSENCE OF THE DAY

הר נוף תשע"ב

A] HALLEL - A RISKY VENTURE

The question of whether or not to say Hallel on Yom Ha'atzmaut cannot simply be resolved by staying on the 'safe side' and doing nothing. Failing to say Hallel when it is needed is a serious problem

1. ביקש הקדוש ברוך הוא לעשות חזקיהו משיח אמרה מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם! ומה דוד מלך ישראל שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך - לא עשיתו משיח, חזקיהו שעשית לו כל הנסים הללו ולא אמר שירה לפניך - תעשהו משיח?

סנהדרין צד.

King Chizkiyahu failed to become Mashiach due to his failure to sing Shira as a result of the miraculous success and victory that he had over his enemies

2. הקורא הלל בכל יום - הרי זה מחרף ומגדף!

שבת קיח:

On the other hand, over-saying Hallel is a mockery of Hashem!

B] OBLIGATIONS - THE CHANUKAH PRECEDENT

3. אמר רב יהודה אמר שמואל: שיר שבתורה - משה וישראל אמרוהו בשעה שעלו מן הים. והלל זה מי אמרו? נביאים שביניהן תקנו להן לישראל, שיהו אומרים אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן, ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן

פסחים קיז.

The early Nevi'im instituted Hallel as a necessary response to thank Hashem for saving the Jewish people

4. ועל כל צרה שלא תבא עליהם - אומרים אותו על גאולתן, כגון חנוכה.

רש"י שם

Rashi brings Chanukah as an example

5. דקביעת יום מועד ביום עשיית נס הוא ק"ו דאורייתא ולפע"ד לפ"ז יום פורים וימי חנוכה דאורייתא הם אך מה לעשות בהם אם לשלוח מנות או להדליק נר' או לעשות זכר אחר זהו דרבנן והעובר ואינו עושה שום זכר לימי חנוכה ופורים עובר על מצות עשה דאורייתא אך העושה שום זכר יהי' מה שיהי' עכ"פ ביום א' מימי חנוכה ואפ"ל לא הדליק נרות ולא שלח מנות בפורים וכדומה אינו אלא עבריין דרבנן ואפשר קריאת הלל ומגילה הוה ק"ו דאו' לומר שירה כמו שצויה בפסח לספר יציאת מצרים בפה ה"נ ממות לחיים חייב לומר שירה בפה דוקא

שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן רלג

According to the Chatam Sofer, fixing a day of celebration on the anniversary of a national miracle is a mitzvah min haTorah which we learn from the mitzvah of saying the Haggada! Creating new holidays for other reasons is a problem and the Chatam Sofer even casts doubt on the validity of the 'new' holiday of the Hilula of Rav Shimon Bar Yochai on Lag BaOmer!

C] RESERVATIONS - THE PURIM PRECEDENT

6. אי הכי הלל נמי נימא! - לפי שאין אומרים הלל על נס שבחוצה לארץ..... רב נחמן אמר: קרייתא זו הלילא, רבא אמר: בשלמא התם (תהלים קי"ג) הללו עבדי ה' - ולא עבדי פרעה, אלא הכא - הללו עבדי ה' ולא עבדי אחשוורוש? אכתי עבדי אחשוורוש אנן

מגילה יז.

The Gemara brings 3 reason why we do not say Hallel on Purim (i) the miracle did not happen in Eretz Yisrael; (ii) we DO say Hallel - in the form of the Megilla; (iii) we do not say Hallel since we were not FULLY redeemed

How would this impact of the issue of Israeli Independence - were we 'fully redeemed'. What about according to the other opinions?

7. כל אחד שאידעתהו צרה ונגאל הימנה רשאי לקבוע הלל לעצמו באותו יום בכל שנה, אלא שאינו מברך עליו. וכן הדין בכל ציבור וציבור. כך היה יסוד נביאים לאמרו על כל צרה וצרה כשנגאלים ממנה

מאירי בית הבחירה פסחים קיז.

The Meiri rules that individuals or communities which are redeemed should institute Hallel without a beracha. (Hallel with a beracha is reserved for the redemption of the whole nation)

Again, how does this impact on Yom Ha'atzmaut - were the entire people redeemed or only some. In the Chanukah story, was the whole nation redeemed? What is 'total redemption' - does it depend on numbers, Temple?

Who is included in 'the whole nation'? Some poskim bring a proof from the mitzva of the Chatat brought by the Sanhedrin when the majority of the Jewish people sinned. This includes only those living in Eretz Yisrael! So too a salvation for the Nation is measured only by those living in E.Y.

Note that the ruling of the Meiri on Hallel is NOT brought as halacha in the Rambam or the Shulchan Aruch. Does this means that it is not to be followed?

8. יכולים בני עיר לתקן בהסכמ' ובחרם עליהם ועל הבאים אחריהם לעשות פורים ביום שנעשה בו נס (הר"מ אלשקר מ"ט)

מגן אברהם סימן תרפ"ה

The Magen Avraham does bring the halacha that individuals or communities should declare a private 'Purim' to celebrate auspicious dates on which they were redeemed. There are a number of famous examples of people who did this, such as the Chayei Adam, who declared a private 'Purim' every year on the anniversary of the day that he and his family were saved from a terrible fire

D] HOW STRONG DOES 'GEULA' NEED TO BE?

(i) Is an open miracle needed?

Yes, according to the Maharatz Chayut (Shabbat 21b), hence the miracle of the oil on Chanukah and not just the military victory. But how does this fit with Purim? We do not see that Chazal reject Hallel on Purim due to the lack of an open miracle.

Also, were there open miracles in 1948? 1967?

(ii) Is the current security situation a reason NOT to say Hallel?

Yes, according to some - see Rav Ovadia Hadaya (Teshuvot Yaskil Avdi O.C. 10:7) and others, However

9. ומה ראו לומר גאולה בשביעית? - אמר רבא: מתוך שעתידין ליגאל בשביעית, לפיכך קבעה בשביעית, והאמר מר: בששית - קולות, בשביעית - מלחמות, במוצאי שביעית בן דוד בא. - **מלחמה נמי אתחלתא דגאולה היא**

מגילה יז.

The Talmud explicitly states that the war leading up to Mashiach will itself be part of the geula

(iii) Is it permitted to innovate new holidays now?**(iv) How does the current spiritual situation in Israel impact on the debate?****E] CAN WE IGNORE IT**

10. מה שאנו בו עכשיו בארץ הקדושה קשה להגדירו כעת כאתחלתא דגאולה, אבל עכ"פ חסדים גדולה מן הקצה אל קצה הם מקצה היסורין של חורבן ששת אלפים מאחינו אל קצה השני – התישבות עמנו במדינתנו בארץ הקדושה. מזה צריך ללמוד ולקבוע אמונה בלב, אוי למי שיבא ליום הדין ועדיין סומא הוא מלראות דבר מוחשי כזה.

מכתב מאליהו ג:352 (תש"ח)

• Issues of Hakarat Hatov - to G-d, the Army, the State?**F] COMPROMISE OPTIONS****(i) Half Hallel**

11. אמר רבא: זאת אומרת הלילא דברישי ירחא לאו דאורייתא. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק: שמונה עשר יום בשנה יחיד גומר בהן את הלל, ואלו הן: שמונת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב של עצרת. ובגולה עשרים ואחד יום, ואלו הן: תשעת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ושני ימים הראשונים של פסח, ושני ימים טובים של עצרת. רב איקלע לבבל, חזינהו דקא קרו הלילא ברישי ירחא. סבר לאפסוקינהו. כיון דחזא דקא מדלגי דלוגי, אמר שמע מינה מנהג אבותיהם בידיהם

תענית כח:

The halacha includes the concept of a quasi-Hallel - 'Half Hallel' which does not have the halachic parameters of Hallel. We say this on Rosh Chodesh. Given its status as 'minhag' there is a halachic debate as to whether to make a beracha

(ii) Hallel without a beracha

- *just tehilim?*
- *a change in the format of tefila? Is that a problem?*

G] SUMMARY OF RATIONALES (courtesy of Hirhurim)**Against reciting Hallel****o Ideological Objections**

- § The establishment of the State of Israel is viewed negatively; there is no value, religious or otherwise in a State without the Messiah.
- § There is no significant religious value in a State that is not run according to Jewish Law.
- § While significant in many ways, the State of Israel is not inherently religiously or estachatologically important.

o Technical Objections

- § The war has not ended; people are still suffering and dying.
- § Even if the establishment of the State is considered the start of the redemptive process, Hallel should be reserved for the ultimate redemption.
- § It is inappropriate to add any festivals to the calendar to mark events in Jewish history (one may [perhaps should] intend that the Hallel on 1 *Iyyar* incorporate the miracles surrounding the establishment of the State).

In favor of reciting Hallel:**o Half Hallel**

- § The introduction of Hallel into the services should follow the model of *Rosh Hodesh*.
 § While it is appropriate to say Hallel, the Talmud (*Shabbat* 118b) warns against reciting Hallel "each day." This warning only applies to the complete Hallel.

o Full Hallel with a blessing:

- § The day is established as a real holiday.
 § A blessing is appropriate for the initiation of the redemptive process.
 § The miraculous nature of the founding of the State demands a blessing.
 § The miracles occurred for all of *kelal Yisrael*, halakhically defined.
 § Should depend on the community's practice with regard to reciting half Hallel on *Rosh Hodesh*.

o Full Hallel without a blessing:

- § In theory it would be appropriate, but practically unwise and should not be done
 § The Chief Rabbinate ruled to recite Hallel without a blessing.
 § Out of respect for the "Hareidi" rabbis who opposed saying anything at all (as a compromise).
 § Not to promulgate unnecessary dispute.
 § Inherently inappropriate to recite a blessing:
 § *Safek berakhah le-vattalah*.
 § The miracles did not occur to all of *kelal Yisrael*.
 § The joy of the establishment of the State was mixed with tragedy.
 § The lack of Jewish character of the current State and lack of Jewish awareness by a majority of its inhabitants militate against a complete expression of joy.
 § A congregation should not recite a blessing, but individuals who choose, may do so.
 § The enemies of the State continue in their belligerency; the wars have not effectively ended.

o When to say Hallel

- § At night
 § Since the vote in the United Nations was at midnight, it is appropriate to recite Hallel (without a blessing) in the evening as well.
 § After *shemoneh esrei*
 § Hallel should be recited at the same point in the service that it is recited on other festivals
 § After the conclusion of services
 § "Al pi ha-sod" it is preferable not to introduce any breaks into the standard order of prayer services that were not instituted by the Sages to be done on those specific days.
 § Even from a more traditional perspective, it is still inappropriate to change the order of the prayer service.
 § The redemption is, as yet, incomplete and therefore Hallel should be delayed until the conclusion of services.
 § After *kaddish titkabal* one may recite Hallel since the main section of the services has ended and there is some hesitation to introduce it into the normal order.